

בעזרת השם יתברך

ספר
ספר מהרי"ל
על שחיטה וטריפות

חודש מנחם אב שנת תשמ"ה לפ"ק

ברוקלין נוא יארק

ספר מהרי"ל

הוא

מדינת החכם השלם כמהר"ר יעקב בכמר משה הלוי ז"ל.

לשחי"ב תיקן מנתי ק"ק אשכנז ולה רוח נתן בלכם את הדרך אשר לנו בת
ואת המעשה אשר יעשן מראשית השנה ועד אחרית השנה .

ונתקף עליו תודות רבים לצמצא בספרים ישנים עם כמה תנחת ומנפים
תנתיים בק"ק פראנקפורט ואפי" . כפי אשר נרשם מקדם קדמתה בק"ק האנזאזת
ובשאר סקומות באשכנז . וחידושים שחדש מהר"ר הירץ לוי ז"ל . שהיה אב"ד
פה ק"ק פראנקפורט , וכתו יעמד לנו עד עולם אמן :

יצא לאור ע"י

הרב יעקב יצחק אונגער

בן הרב בנציון אונגער ז"ל

מצאנז חדש

Published by
RABBI JACOB I. UNGER
385 Sackman Street
Brooklyn, N. Y.

וכביא אפי' שהסבין כל שבו חוץ ללואר א' כשירם. וזה דלמרי' שרין שיא סבין חוץ ללואר כמלא לואר אפי' שהולך או הביא חיינו דוקא בנכמה שוארם רחב. אבל בשוף שוארו דק אפי' בסבין כל שבו חוץ ללואר וסולך או הביא כשירם. דרסס אסורה בין בקנה בין בושם בין במישום קמא בין במישום כהרס. חלדס סיני דמי כגון שהחליד הסבין בין סימן לסימן ושוחם או חתם טעור לא סתם למר מסוכן או סתם מפלים הקשורס בלואר כהמה סכל נקרא חלדס. וחלדס אסורה בין בקנה בין בושם בין במישום קמא בין במישום כהר'. סגרמס סיני דמי כגון שחפס למעלס מסכפס הגדולס אבל אם שייר מלא חוס על פני כולס כנגד כרעס כשירס. ויש מרבוסינו מכשירין אפי' למעלס מטכעס הגדולס שיחפוס בחוך שיפוי כובע. ולמטכ בקנס עד לחנא עליוכס

דסינו כשנפוחים הריאה עד מקום שאו (מכרי' גכ"ג) אים (אחת ס מלא להכיר שום כהרס יגיע לחנא העיונכס בריאס בקל' וכושפס למעלס מטכעס הגדולס :

למעלס עד חורבן כושפס דסינו כשהחנכו ועומד במקומו וזכ נקרא חורבן כושפס אבל חוסכו וכווין וזכ וושפס עלמנו ושיער זה פירש"י כשור הגדול ד' אלכישוס ממקום חיוכו בלחי וגדול לפי גדלו וקפן לפי קפנו. למטס כושפס עד מקום שישייר כושפס פי' עשו מריצן כפי' כמו כהרס (סקר' פאל"ך) וסיינו סמוך לכרס. בשוף בקנס שייעור למעלס כמו בכמה למטס בקנס עד בין האנפיס. דסינו עד מקום האנפיס כששייכס על כנוף דסינו עד כנוף. כושפס למעלס בשוף עד חורבן כושפס דסינו עד מקום שחוסכ' ועומד במקומו. ואם שחפס משהו מן החורבן פסולס. למטס כושפס בשוף עד גנו של זפק דסינו מקום שמתחיל הזפק להסרח. וכגמרס פסולס בין במישום קמא בין במישום כהרס בין בקנה בין בושם. עיקור סיני דמי כגון שחפס בסבין פגומס או שחפס אלל סתול ודוחק רגלו ככוחל וסוא לחנא חסימיס עד שנעקרו חסימיס פסולס. או שנעקרו ממקום חיכוכו בלחי וזכ עיקור. ועיקור פסולס בין במישום קמא בין במישום כהרס בין בקנה בין בושם. וכל ספק שאירע לאלס וספק לו אם אירע קודם השחיפס או בחוך השחיפס או לאחר השחיפס פסולס. השוחפס לרין לבדוק חסימיס לאחר השחיפס ואם לא בדק לאחר השחיפס כסימיס אם השחיפס כתיקן פסוליס. ג' מדות

בסבין לאגרת מסוכסכת עולה ויורד. לאגרת פי' שיש לה פגימה שיש לה שני עוקאים, מסוכסכת שיש לה רק עוקא א'. עולה ויורד סינו שפי' לו פגימה והשחיפס הפגימה ונשאר במקום הפגימה כחך אבל אין כס שום עוקא. לאגרת פסול' אף בדיעבד בין שהולך וביא בין הביא ולא הולך בין הולך ולא ביא. מסוכסכת דקיימ' ארישא דסכינא ממש וסעיקן כנגד הקחח או אם סולך ולא ביא כשר ואם ביא פסול. ואם המסוכסכת עומד אלל הקחח וסעיקן סוכן כנגד כרעס או אם ביא כשר ואם סולך פסול ומסוכסכת לא ישוחפס כס אפי' דקיימא ארישא וסולך ולא ביא או עומד אלל הקחח וסביא ולא סולך ואם שחפס בדיעבד וידע שיש כס מסוכסכת קודם שהחיל לשחופס בו אז שחיפסו כשירס אבל לא ידע המסוכסכת ושחפס כס פסול דחייסיקן שחפס סולך וסביא ולא אדעיסי דכל מילחח דלא רמי עליס דאירע לאו אדעיסי. ואם המסוכסכת באלכישוס הסבין בין שהולך ולא הביא בין פסביא ולא סולך אפי' שיעודע שהיא מסוכסכ' פסולס. ואם נוסבין לספירף כל המסוכסכת דאין אלו בקיאיין ברישא דסכינא. השוחפס לרין שיבדוק קודם שיחופס באלכישוס כשיר בשי לרדי הסבין כסולכס וסכובאח ועל חוד הסבין וכן בלשוןן כשי לרדי הסבין כסולכ' וסכובאח ועל חוד הסבין כסולכס וסכובאח דסינו בין סכל י"ב בדיקות. ולרין שיבדוק אם הסבין אחר ששיפס אם ימלא פגימס בין לאגרת בין מסוכסכת פסולס. השוחפס כרסס כהמות לרין שיבדוק בין כל א' וא' ואם לא בדק בין כל א' וא' ואחר זה יגיע

מלס

הלכות שחיטה

טלם בדיק הסכין ונמלא פגומה כולם אחרים שמה בעור כראשון איפנים . ואם שיכר
 בה עלמות אמרי בעלם איפנים . לא יבדוק
 הכי ידוי הסכין בפנים אחד הלל זה אחר
 זה וכן לא נלפוק ובער בפנים א' . חיה זה
 שף יכסה דמן בעפר סיחוח . ובעפר
 המגדל למחוס ובאשר כירס , אבל לא בעפר
 לה . סליק . ואמר מר"א סג"ל הממחרין
 לכסות הדם מרס ילא דם הכסף לגמרי שלא
 בדין ששין . ראשי מעשה כפי מר"א

סג"ל בוירמיו"ש ששחמו כהמה (שק' פ"ט"ל) וזוה מר"ל לשוחס על עפר סיחוח
 ולכסות הדם ודפק הוא אם מין חיה היא או אי מין בהמה . ושוב מלאכי דין להדיח
 במדרכי הגדול במחכום חולין והטיד מר"א קיי"ג"ן שנס זיה כרז בלאו הפנים לשוח
 גס שף על דם כהמה ולכסותם יחד נלוי"ה נעבו מעלונתא מידי ספק . אמר מר"א
 סיכא דליכא פלוגתא בדין שחיטה או בדיקה ואין בידך סמכא סלך אחר המחמיר .
 ואם שמה דחוק כגון בע"ג ומי"ם יש להקל לפי שיקול הדעת . ואמר כסוחס שוחס
 וגמר שחיטה ט"ן וזו הביאו לפניו שד מרס שחיטה דם הראשונים יכסה את דם
 הראשונים בברכה ויחזור ויבדק על שחיטתם האחרונים ויכסה בברכה . ואמר שקבלם
 בידו מן אחיו מס"ר זינה שכל שוחס ובודק בשמחולין לשוחס ולבדוק יש לכן לחזור
 בשחיטה ובבדיקה בכל יום פעם אחת וכה יעשה ל' יום ואח"כ שוך שכה בכל חדש
 פעם אחת . ואמר ראובן שנה פעם אחת לכל מקומו ותקופה וכן כל ימיו ללילה . ואם
 לא יעשה ק שחיטתו ובדיקתו אקורה :

די לך הבריכות שחיבר מר"א ווי"א

אמר רבא חמס ראוי אים לריאח ג' בימין ומי' בשמאל כשהכמה טלית ברנליש
 ופניה כנגד כבודך או ימין כבודך כנגד ימין כהמה והמאל כבודך נגד שמאל
 כהמה . אי חסיר אי יסיר אי חליף מרישם כגון דליכא ג' בימין ואחד בשמאל ויין עם
 שום סדק בין מלמעלה בין מלמטה חק אם יש עם חסיר סדק לבישחנא אונא להשלים
 סמוך או שיש עם אונא קמנה שארי בניחוח כמרפא דאסא בשירה . יסיר מרישם
 כגון ד' בימין או ג' בשמאל ואוסה יתרת אינה כדרא דלאוי מרישם דכל יסיר כנפיל
 דתי לפי שטעיד ליסוק ומקנה כריאה אי חסר אי מן האוטום בין כד ימין בין כד
 שמאל ויתרה שומדס שלא כדרי ראוי
 מרישם יש מרבוט' אורחין יתרת אפי'
 מקמא יש מכשירין . ויתרת שומדס כדרא

(ב: דוק כהמה ככחא שוכתה או ימינו בשמאל כהמה
 והמאלו ימין כהמה ופי' לאוס דבר עם בשמאל ואיפנים
 ואם היסין והשמאלים) :

דלאוי ובשופחים כריאה אי יתרת טוסה לזר גבה של ריאה מרישם אבל לזר קמא של
 ריאה כשירה . אם יש פיעול פ"ג כריאה וגומא סחסיס וכשפותחין טופלם לפוך כמותא
 כשירה . דוקא שממלא כל כמותא וטוב לשאר בער כריאה כשחירה אינה רחבס
 יסיר מן כמותא . וזה דיתרת שלא כדרי דלאוי מרישם היינו שחירה יש לה זורס לאלא .
 אבל אם נמלא פ"ג כריאה מקום גבוה כזו בר אין זה יתרת כשירה וקרא גבשוסיס
 וזה דיתרת מרישם שלא כדרי דלאוי היינו דוקא כשיתרת גדולה כמו מרפא דאסא
 אפי' לאחר נפיהם אבל כשיחא קמנה מרפא דאסא אחר נפיהם כשירה דאין זה קרוי
 יתרת . וישעור מרפא י"א הוא כלפוקן של גודל וי"א כסרק אלמפי של גודל . אונא
 פליונה של ד' ימין דרכה להסאלגה אם נמלא כה יתרת אפי' יתרת מרפא דאסא כזו
 וי"א דוקא בשמאלים היסירח מתייה ולחמלה לזר סוד של אפר אבל אם